

P a s s i   v i r a s t o .

Suomen valtiolla on Pietarissa jo aikaisemmista vuosista alkaen ollut passivirasto josta on annettu passeja Suomen alamaisille Venäjällä.

Tuota virkavaltaista laitosta vastaan on jo usean kerran työväen taholta esitetty korjausvaatimuksia. Täkäläinen suomalainen Työväen yhdistys on m.m. asioista valittanut aikoinaan senaattiin, mutta tuloksetta.

Valtiosihteerin viraston joutuessa työvoen edustajien haltuun kutsuimme me lauantaina t.k. 9 p:nä luoksemme Pietarista olevan Suomen passiviraston päälikön ja virkailijat. Tehtyämme heille selvää tapahtuvasta luokkavallankumouksesta ja vallan siirtymisestä työväestölle Suomessa, mainitsi W. Pukka, että nyt on tullut aika ryhtyä korjailemaan niitä epäkohtia, jotka myöskin myöskin Suomen passivirastossa tiedetään olevan olemassa. Kun kuitenkin toistaiseksi kunnes passivirasto perinpohjaisesti rakennetaan uusille perusteille, on välttämätöntä, että se keskeyttämättä toimii, ehdotti hän, että virkailijat jäisivät paikoilleen ja alistuisivat niihin määräyksiin, joita kansanvaltuuskunnan valtuutettujen taholta tullaan antamaan. Päälikkö ilmoitti, että he ovat päättäneet, huolimatta siitä ken valtaa pitääkin, olla toimissaan niin kauvan kuin mahdollista.

Kuitenkaan he eivät olleet halukkaita tunnustamaan työväen hallitusta kirjallisesti, annettiin heille 48 tunnin aika jonka kuluessa lopullinen vastaus on annettava. Maanantaina t.k. II p:nä jättivät he vastaukseksi meille seuraavan sisältöisen asiakirjan. Liite N:o 4*).

Kun he näin ollen olivat kieltäytyneet tunnustamasta uutta hallitusta ilmoitimme me, että he ovat heti vapaat palveluksesta ja, että vain järjestyneitä työläisiä otetaan heidän tilalleen. Otimme haltuumme laitoksen.

Toimitetussa kassan tarkastuksessa olivat kassan varat: Rpl. 49I4:I4 I/2 kop. yhtäpitävät kirjojen kanssa.

Seuraavana päivänä avattiin toimisto uusin voimin. Parhaillaan valmistelemme yhdessä Pietarin suomalaisten sos.-dem. Työväen Yhdistyksen asettaman komitean kanssa esitystä toimiston uudestaan järjestämiseksi.

S u o m e n   P a n k k i .

Suomen Pankin otimme myöskin haltuumme 8/II I9I8. Entiset virkamiehet poistuivat paikoista ilmoittaen luopuvansa toimistaan.

Esityksestämme määräsi Suomen Pankin johtokunnan valtuutettu M. Virkki Pankin komissarioksi tov. T. Puhakan, joka ryhtyi tarkastamaan pankkia ottaen sen haltuunsa. Suuremmissa asioissa on hän säännöllisesti neuvotellut Valtiosihteerin viraston kanssa.

Pankin tila käy lähemmin selville liitteestä N:o 5*). Siinä pääpiirteissään toimintamme kuluneelta ajalta.

Pietarissa I5 p. helmikuuta I9I8.

SUOMEN MINISTERIVALTIOSIHTTEERIN VIRASTON
Puolesta:

WÄINÖ PUKKA.   H. JALAVA.
Määrätyt komissarit.

=====

L i i t e N:o 2*)

Suomen Kansanvaltuuskunnan Ulkoasiain osaston edustajille
Pietarissa.

Keskustelussa 7 p. helmikuuta (25 p. tammikuuta.) 1918 MINISTERI-VALTIO-SIHTEERIN vastaanottohuoneessa suvaitsitte Te esittää Valtiosihteerinviraston virkamiehille asiakirjan, jonka nojalla, muun muassa, viitaten siihen, että valtiovalta Suomessa on siirtynyt SUOMEN KANSANVALTUUSKUNNALLE, viraston virkamiehet sitoutuisivat alistumaan Kansanvaltuuskunnan edustajien määräyksiin. Tämän lisäksi Te suvaitsitte selittää, että Valtiosihteerinviraston vastainen toiminta on riippuva piakkoin tapahtuvasta järjestelystä ja lausua, että kysymyksessä on nyt juoksevain asiain hoito toistaiseksi.

Tämän johdosta minä omasta puolestani Teille esiintuon katsantokantani kysymyksessä. Kaikkien epäselvyyksien poistamiseksi tahdon nyt kirjallisesti esiintuoda Teille vakaaseen harkintaan perustuvan mielipiteeni asiasta.

Niinkuin minä jo Teille esiintoin olen ennen kaikkea laillisuuden harrastaja,- mielenlaadultani tuomari, laintulkitsia en opportunisti.

Näin ollen aina arvostellessani nykyistä tilannetta Suomessa en voi lausua muuta kuin seuraavaa: Suomessa on Kansan Eduskunta Valtio-päivillä ainoa laillinen, koko Suomen Kansan edustaja, ja on Eduskunta istunnossaan 15 päivänä marraskuuta 1917 julistannut itsensä korkeimman hallitusvallan ja valtiomahdin kantajaksi sekä 27 päivänä marraskuuta 1917 uskonut hallitusvallan toimeenpanevat tehtävät hallitukselle joka on hyväksynyt Suomen Kansan valtiolliseksi (diplomaattiseksi) edustajaksi Venäjän pääkaupunkissa Ministeri Valtiosihteerin Enckellin, jolle annettiin toimeksi toistaiseksi huolentaa tarpeellisten työvoimain avulla juoksevain asiain hoito Valtiosihteerinvirastossa.

Niinhyvin se hallitus jonka Eduskunta asetti, kuin myös Ministeri Valtiosihteerin Enckell eivät ole tulleet laillisessa järjestyksessä Eduskunnan toimesta syrjäytetyiksi. En siis voi, laillisuuden pohjalla seisten, muuta kuin tunnustaa nämä kaksi hallitusvallan edustajaa ainoiksi lailliseksi Suomen hallitusvallan edustajiksi.

Kun siis ainoastaan heidän antamiaan määräyksiä voin minua laillisesti sitoviksi katsoa vaan heiltä faktilliseesti toistaiseksi on riistetty tilaisuus toimia täällä Pietarissa,- olen minäkin pakotettu..kunnes lailliset olot palaavat, virkatoimintani keskeyttämään. Pidättäen itselleni kaikki ne oikeudet, jotka lain mukaan minulle toimestani kuuluvat, selitin avomielisesti että en minulta vaadittua sitoumuksesta voi antaa ennenkun Suomen Kansan laillinen Eduskunta on tun-

nustanut kansanvaltuuskunnan edustajat Pietarissa laillisiksi Suomen kansan edustajiksi Venäjällä.

Pietarissa 11 päivänä helmikuuta (29 p. tammikuuta) 1918.

K. L I S I T Z I N . **)

*) Eivät liitteinä tässä.

**) Konstantin Lisitzin <https://ylioppilasmatrikkeli.helsinki.fi/1853-1899/henkilo.php?id=23950>